

Державні кадри

Газета видається
з лютого 1981 року.

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 19 (433)

П'ятниця, 24 травня, 1991 року.

Виходить раз
на тиждень

Ціна 2 коп.

В СІМ'І ВОЛЬНІЙ?

Роздум після Всесоюзно-
го Шевченківського свя-
та у Вінниці.

Ці кілька днів, безперечно, збагатили історію Вінниччини. Сузір'я імен — Юрій Мушкетик, Борис Олійник, Олег Чорногуз, Дмитро Павличко, Павло Мовчан, Роман Іваничук, Дмитро Гнатюк, Раїса Кириченко, Микола Мозговий — не часто вдається звести разом навіть і в столиці, а якщо вони зібрались у Вінниці, то це вже подія виняткового значення. І готувались до неї відповідно.

Всесоюзне Тарасове літературно-мистецьке свято, крім великих організаційних зусиль, потребувало ще й немалих коштів. Майже триста тисяч карбованців треба було зняти з убогих рахунків місцевого бюджету, але не зняли ні копійки. Для Шевченка не пошукнулись трудові колективи підприємств і це ще одне свідчення всенародної любові до нього.

Не раз і не два звучала думка, що Тарасове свято віднині можна вважати не всесоюзним, а всесвітнім, тому, що на нього прибули гості з США, Канади, Австралії, Польщі, Румунії, Монголії... Ми чули цих гостей, ми вдячні їм за те, що їхали в далеку дорогу через моря-океани.

Звичайно, хотілося б, аби вони повезли з собою найсвітліші спогади. Але чи вийшло — з цілковитою впевненістю не скажеш, бо було доволі тих гірких краплин дьогтю, які істотно посухот навіть найсолідніші меди.

І почалося це з першого дня, з тієї прес-конференції, на якій голова обласної Ради народних депутатів М. А. Дідик знайомив гостей з Вінниччиною. Власне, прес-конференції не вийшло. Микола Анатолійович близько години читав свою доповідь, а на запитання й виступи гостей часу уже майже не лишилось. Гість з Канади професор, поет, літературознавець Яр Славутич відзначив, що у світі так ведеться, що прес-конференція неодмінно передбачає коротке вступне слово господаря, а потім — запитання й відповіді. Секретар Спілки письменників України Олег Чорногуз досить м'яко і делікатно зауважив Миколі Анатолійовичу, котрий скаржився на те, що за підсумками останньої п'ятирічки область одержала від уряду мало нагород і грамот, що краще було б, аби замість цих звичних атрибутів «розвинутого соціалізму» людська праця винагороджувалась певними сумами гро-

шей.

Головою нашого обліви-конкому ці зауваження були сприйняті дуже емоційно, він вирішив обрегзитись, забув у своєму заключному слові про елемента рну тактовність і його відповідь гостям була не те, що неделікатною, а навіть грубою. Микола Анатолійович дав зрозуміти, що він тут господар, живе за місцевим статутом, а якщо це не подобається, «то будьте мене здорові».

Натяк настільки прозорий, що деякі приїжджі вирішили не чекати повтору і почали покидати негостинний конференцзал обліви-конкому.

Прикро було й тоді, коли Микола Анатолійович, відриваючись від рятівного тексту починав говорити малоукраїнською мовою з обов'язковими «но», «по-тому», «прийняти міри» і т. п.

Зовсім псували святковий антураж жовтозелені комбінезони омонівців, котрі стояли в кожних дверях літнього театру в міському парку імені Горького, дослішливо перевіряючи запрошення, щоб, часом, на врочисте дійство при відкритті свята не проник жоден ненадійний чоловік, і в результаті вийшло, що величезний зал театру залишився на третину порожнім. І це в такий день, при такому напльві охочих взяти участь у святі!

Невідомо, як почувалось на тому вечорі наше обласне начальство. Може й мало якусь полегкість від того, що зал порожненький і в ньому легше дихати, але все одно це були хвилини ганьби.

Тим же стилем позначився і наступний день на міському стадіоні: жовтозелені комбінезони в проходах, до образливого порожнього сектору, а потім ще й... парашутисти з неба. На Шевченківському святі — парашутисти!

Там, звичайно, була майстерність і виучка (спасибі

молодим, здоровим людям), але при чім тут Шевченко, що це має символізувати? Може, «сім'ю вольну, нову»?

Звучало по тому не з одних вуст, що Вінниця — цитадель застою. Не хочеться з цим погоджуватись, але факти — вперта річ. Волохата тінь провінційної миргородщини впала на світле Шевченківське свято. І, мабуть, цілком доречно вписується в неї той факт, що поряд з нашим обласним партійно-господарським керівництвом на найпочесніших місцях при відкритті свята сиділи вчорашні ідейні противники, а сьогодні близькі приятелі — священики російської православної церкви.

Що це — «єднайтеся, брати мої»? Відверте опритулювання фарисейства?

Не знаю. Пишу про факти. А сприймати їх може кожен по-своєму.

Болісним щемом душі озивалась безграмотність керівників і ведучих, котрі всесвітньвідомого академіка Данила Заболотного величали Кирилом, а видатного Максима Рильського — Миколою.

Свято відбило, певною мірою, амплітуду сучасних симпатій, поглянів і соціальних протистоянь.

А чи вдалося воно загалом?

Може не настільки, як того хотілося нашій письменницькій спільці, але вдалося, тому що в нього високі об'єднувальні основи — світле ім'я Тараса Григоровича Шевченка і тому, що в ньому взяли натхненну участь десятки творчих колективів, котрі намагались у кожен номер і виступ вкласти свій талант і душу. Жаль, тільки, що все це побачило не так багато народу, як могло, що з боязню перед двома - трьома демократами наше начальство знайшло за краще тримати величезні зали напівпорожніми.

І. ВОЛОШЕНЮК.

ЩОБ НЕ ЗАЛИШИТИСЯ НА УЗБІЧЧІ

Трибуна
депутата

Виступ Народного депутата УРСР, ректора ВПІ Б. І. Мокіна на сесії Верховної Ради УРСР

Шановні депутати! Всі держави, які ставили за мету стати цивілізованими та підняти добробут народу, починали, із збільшення вкладу коштів в освіту та науку.

Розуміючи, що сьогодні коштів у держави не вистачає, комісія з питань освіти та науки просить принаймні не відбирати в навчальних та наукових закладах те, що їм вдалося додати до бюджетного фінансування за рахунок госпрозрахункової наукової діяльності.

Що це дасть навчальним закладам?

Перш за все, це дасть можливість створити в навчальних закладах умови для розвитку науково-дослідної роботи із залученням до неї студентів.

По-друге, це дасть можливість створити фонд науково-технічного розвитку навчальних закладів, за рахунок якого здійснити комп'ютеризацію та модернізацію обладнання, тобто зробити те, що на Заході роблять фірми на спонсорських засадах.

По-третє, залучити додаткові кошти для поліпшення умов життя та харчування студентів, що сьогодні є задачею архіважливою.

Що втратить держава від цього?

Річний прибуток усіх вузів України не перевищує 100 мільйонів карбованців, тому від оподаткування в бюджет не надійде десь 25 мільйонів — це менше десятих частини доходу республіканського бюджету.

Що станеться, якщо вузам не буде надано пільг?

Вузівські науковці почнуть укладати договори на науково-дослідні роботи че-

рез кооперативи та малі підприємства при благочинних фондах, які були і будуть мати пільги, а це:

по-перше, приведе до зниження якості науково-дослідних робіт, що виконуються на замовлення підприємств;

по-друге, вузи втратять науку і перетворяться в заклади, де переказують на лекціях підручники;

по-третє, Академія наук перестане впроваджувати теоретичні розробки у виробництво і як наслідок — в народне господарство підуть недоуочки-інженери, а не творці, і зупиниться розвиток науково-технічного прогресу.

А ми вже й так відстали, навіть у військово-промисловому комплексі. Війна у Персидській затоці це показала. Якщо їх комп'ютер в 100 разів швидше робить підрахунки, то він в 100 разів швидше видає команду стріляти. Тому шанси збити їх літак у нашого — нульові. Це не Велика Вітчизняна війна, де переможцем був той, у кого реакція краща, виучка краща, і хто першим натисне на гашетку. І не треба сподіватися, що військово-промисловий комплекс буде виготовляти вироби світової якості, якщо загальний рівень навчальних закладів та науки в них буде низьким. Поки науково-технічний прогрес визначався розробкою і впровадженням підсилювачів мускулів людини і все залежало від таланту рук, ми ще могли змагатися, а зараз, коли науково-технічний прогрес визначається розробкою підсилювачів інтелекту, не вкладаючи коштів в освіту та науку, ми відстанемо безнадійно і залишимося на узбіччі дороги прогресу.

Що треба змінити в обговорюваних законах з позиції розвитку освіти і науки?

Головним є одне: із числа платників податків вилучити організації, які переважно фінансуються із бюджету, що, до речі, мало місце в першому варіанті цих законів.

Що стосується госпрозрахункових організацій Академії наук, то їм треба принаймні залишити податок на сьогоднішньому рівні, тобто не вище 10%.

Такий же підхід, як і до Академії наук, слід залишити і по відношенню до таких організацій, як науково-технічні товариства і асоціації винахідників та інженерів.

Треба надати також пільги організаціям, які виготовляють для навчальних та наукових закладів обладнання, а також будують корпуси чи житлові будинки або гуртожитки для студентів, звичайно, тільки в частині оподаткування коштів, що підуть на ці цілі.

Хочу нагадати, що Росія, звільнившись від податків своїх вузів. Якщо ми цього не зробимо, наші вузи будуть об'єктивно гіршими російських, а це приведе до відставання у розвитку і українського народу в цілому.

Не піднімо інтелект нації, зламаємо і те, що купимо за кордоном і ніколи не створимо кращого.

Не піднімо культуру нації, створимо технології, які знищать не тільки навколишнє середовище, а й нас — самих творців цих технологій.

Розгляд проектів законів про оподаткування показує, що цього не розуміють їх творці.

То ж давайте покажемо, що, принаймні, інтелект Верховної Ради відповідає міжнародним стандартам.

Дякую за увагу!

З успіхом пройшов у Літньому театрі міського парку культури і відпочинку звітний концерт колективів художньої

самодіяльності ВПІ. На знімку: виступає хор інституту.

СОЦІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Даютъ — бери

В цьому році я мав нагоду вчити студентів ФАМ і ФОТ методом соціологічних досліджень і в процесі їх навчання одержав, на мою думку, цікаву соціологічну інформацію про студентів.

1. На вищезгадані факультети поступає 88% учнів міських шкіл.
2. Соціальний статус батьків студентів такий:
 - 73% батьки студентів — **службовці**;
 - 23% батьки студентів — **робітники**;
 - 4% батьки — **колгоспники**.

3. Студенти що навчаються на цих факультетах, мають такий склад сім'ї:

- 3 члени сім'ї — 25%;
- 4 члени — 34%;
- 5 членів і більше — 10%.

4. Типова номінальна заробітна плата членів сім'ї — 500 крб на місяць, що становить 125 крб на кожного члена сім'ї і менше. Однак спостереження за тим, як студенти одягаються, показує, що 82% студентів носять імпортний одяг і мають владованість — вище середньої... Все це свідчить про те, що батьки і їх діти не живуть за рахунок вказаної номінальної заробітної платні...

5. За віком студенти першого курсу розподіляються так:

- 79% віком 17—18 років;
- 21% віком 19—21 років.

Слід відмітити, що майже всі вони не жонаті!

Це такий загальний соціальний статус студентів першого курсу. Відомо, що людина в житті робить дві істотні помилки:

1. Невдало вибирає свою майбутню професію.
2. Помилується в виборі свого супутника життя: чоловіка або дружини.

Нас цікавила перша проблема: «Чи вдало студент обрав свою майбутню спеціальність?».

Для того, щоб встановити інтерес першокурсників до майбутньої спеціальності їм було задано такі запитання.

1. Чи цікаво Вам вчитись в Інституті?

Позитивну відповідь на це запитання дало 48% студентів.

2. Коли б Вам довелося поступати в вуз, чи вибрали б Ви ту саму спеціальність? Позитивну відповідь на це запитання дало 69% студентів.

Одним об'єктивним показником інтересу до професіональної майбутньої діяльності є ставлення студентів до інтелектуальної роботи, їх активної пізнавальної роботи і тут виявились слідуєчі факти:

1. Середній бал атестату студентів за середню школу був — 4,64, а коефіцієнт засвоєння навчального матеріалу шкільного курсу (коефіцієнт КЗ — 93%).
2. Середній бал зацікавленості з фізики та математики за перший семестр був — 3,56, а коефіцієнт засвоєння по грубій, балний скінци КЗ-71%.

Однак обчислення КЗ на основі балних оцінок — це самообман! Тому ми скористались міжнародною мірою оцінки рівня підготовленості наших студентів, інформаційним показником: коефіцієнтом інтегрованості системи, який об'єктивно характеризує рівень підготовленості студентів.

Обчислення показали, що

коефіцієнт засвоєння знань — в школі — 51%,
— в вузі — 14%.

Цей же коефіцієнт для студентів при вивченні фізики та математики Японії — 90%, Англії — 76%, Франції — 86%, США — 68%, Південної Кореї — 87%.

Не дивуйтесь, що США має низький показник КЗ і високий рівень науково-технічного прогресу. США — «краде» інтелектуалів з усього світу, а свої кадри вони готують погано. До речі, наші професіоналі програмісти на світовому інтелектуальному ринку цінуються досить високо і займають другі-третьє місце по цінності! Як ж соціальні фактори впливають на низьку якість підготовки наших першокурсників?

Для цього необхідно було виявити соціальні установки та ступінь їх цінності для них. Шляхом дуального анкетування було виявлено, що такі цінності у них займають домінуюче місце:

ПЕРШЕ — цікава робота — для 40% студентів,

ДРУГЕ — матеріальний достаток — для 30% студентів,

ТРЕТЄ — творча робота — для 20% студентів,

ЧЕТВЕРТЕ — сімейне життя — для 10% студентів.

Як видно з цих даних студенти ще вірять в можливість задовольнити свої духовні інтереси, знайти задоволення в цікавій і творчій роботі (60% студентів), але, на жаль, 31% не задоволені обраною спеціальністю, а 52% — вважають, що вчитись в інституті нецікаво. Вони по своїй наївності і романтизму до вступу в вуз вважали, що в інституті вони будуть настискувати на клавіші комп'ютерів і одержувати «все, що захочуть!» Студенти не розуміють, що навчання — це тяжка, напружена праця, яка вимагає волевих зусиль та наполегливості і дисциплінованості. Ось цих якостей, як показав експеримент, у більшості студентів немає.

Справді, про яку якість навчання можна говорити, якщо

— рівень дисциплінованості студентів ФАМ-56%, ФОТ-45%;

— вміння самостійно працювати з підручником та науковою літературою мають лише 16% студентів. Більшість з них «беруть» «бал» не стільки вмінням працювати, скільки — пам'яттю і «штурмівщиною».

Моя батьківська порада студентам. «Якщо ви хочете вижити в ринковій економіці, — в суспільстві, де все продається і купується, то ви повинні мати **ЩО ПРОДАТИ**. Інженер може продати лише свої **ЗНАННЯ**, але якщо знань в голові не буде, то не буде що й продати! Отже, майбутнє «райське життя» в наших руках-вчіться вчитись та оволодівайте **ЗНАННЯМИ** — цим безцінним скарбом, що Вам зараз **дають**, а ви — **не берете!**

В. ЧИЖИК,
доцент.

КАБЕЛЬНЕ телебачення, так званий «Канал С», міцно входить в побут нашого інституту. Сотні студентів у більшості гуртожитків уже дивляться телепрограми, художні фільми, пізнавальні передачі, у тому числі записи різних лекцій.

Але можливості відеоцентру далеко не вичерпані. Про це наша розмова з керівником кабельного телебачення інституту, студентом V курсу енергетичного факультету ОЛЕКСАНДРОМ СОБЧУКОМ.

— Роком становлення став нинішній навчальний рік для колективу ентузіастів, який створює мережу кабельного телебачення ВПІ. У цьому відчутному допомогли нам надали ректор інституту, деканат ЕФ, комітет комсомолу. Окремо слід назвати студента енергофакульту Леоніда Солодкого, який глибоко знається в цій справі і є своєрідним техніком нашого підприємства.

— А які технічні проблеми доводилося на перших порах розв'язати?

— Насамперед багато працювали над створенням посилювальної апаратури. Її ми виготовили самотужки. Все інше обладнання і апаратуру придбали за власні кошти. Тепер маємо в своєму розпорядженні цілком досконалу малу телестудію, яка здатна обслужити значно більшу кількість абонентів, ніж якийсь інший відеоцентр міста.

— Чи відповідає вимогам якість передач?

На еволюцію людини від первісного її стану до нинішнього найбільший вплив мала фізична праця, яка за останнє століття зменшилася в обсягах чи не в сто разів.

Здається, мрія людства здійснилась, адже воно давним-давно ставило це собі за мету. Але чому ж тоді великої радості не видно? Чому, замість неї, багатенько стогону? А в тому стогоні рясненько чути такі терміни, як гіподинамія, гіпокінезія, стреси, себто — імена причин головних хвороб століття, що підривають серцево-судинну систему, нерви і психіку, обмін речовин. Кількість хворих щороку наростає.

Правда, молоді це не тривожить. Її організм ще не знає нападів і вона безпечно гадає, що так буде весь час.

На жаль, ми починаємо думати про щось дороге тільки тоді, коли загубили його. Вийдіть-но раненько на річку чи стадіон — серед тих, хто бігає або робить зарядку, дуже мало юнаків і дівчат. Тут, здебільшого, люди старшого віку. Але добре відомо, що фізкультура допомагає тільки тоді, коли ви розпочали займатися нею своєчасно.

Отже, про своє здоров'я треба турбуватися заздалегідь. Фізичне навантаження для молоді студентського віку, як доведено наукою, повинно складати 8—10 годин на тиждень. Учбова ж програма з фізвиховання забезпечує тільки 4 години.

На знімку: команда гандболістів ВПІ — переможець міської спартакіади.

— На жаль, не завжди трапляються неполадки. Виникають вони не з нашої вини, а внаслідок самотужки студентів в гуртожитках, які намагаються самостійно підключитись до мережі, не зна-

НАШІ ІНТЕРВ'Ю

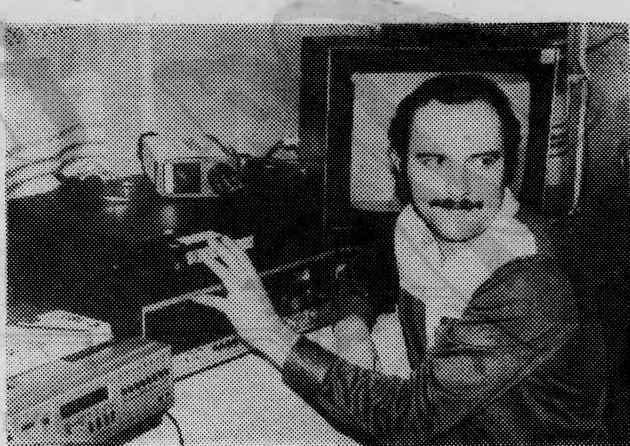
ВІДЕОЦЕНТР ДІЄ

ючи як це робити. Внаслідок цього по всій лінії знижується якість зображення.

Тому звертаємось з проханням до всіх мешканців гуртожитків: якщо бажаєте підключити свою кімнату до мережі кабельного телебачення — звертайтеся до відеоцентру і ми із задоволенням кваліфіковано це зробимо.

— Які ще проблеми хвилюють колектив?

— Одна з них — кабель. Де його взяти? Практично жодна організація не

одржує кабельну продукцію, а без неї ми не можемо розвивати справу. Отож, просимо читачів газети допомогти, хто чим може.

Друга проблема — участь в наших програмах викладачів. За час існування Інститутського телебачення ще жодний з них не виявив бажання виступити перед студентами.

Тим часом, плануємо підключити нові телевізійні аудиторії, зокрема всі гуртожитки, запровадити інформаційні випуски. Хоті-

лось би поповнити наш відеобанк записами лекцій викладачів. Це особливо потрібно студентам перших курсів, котрі могли б найбільш складний матеріал передивитись у себе в гуртожитку.

Для вирішення цих та інших питань необхідна фінансова і технічна допомога на рівні керівництва Інституту.

На знімку: Олександр Собчук в студії кабельного телебачення.
Фото С. Лісового.

НЕЙМОВІРНЕ

Пологи після смерті

Світлоносий, білосніжний малюк Конлі Хілікер є справжнім дивом, тому що народився через чотири місяці після смерті своєї матері. Будучи на п'ятнадцятому тижні вагітності, вона зазнала важкої травми мозку. Через 10 днів лікарі заявили, що мозок жінки мертвий. Лікарі Кальвін був у відчаї, але лікарі пообіцяли спробувати врятувати дитину. Вони сказали батькові, що з допомогою складного медичного обладнання в тілі матері буде підтримуватись життя, поки дитина не зможе жити самостійно.

Жінка дихала з допомогою дихального апарату, в її організм вводились підтримувальні гормони, температура тіла регулювалась з допомогою спеціальних охолоджувальних і зігрівальних ковдр, кров розріджувалась, щоб попередити згортання, харчування здійснювалось з допомогою трубок, а ліжко оберталося для полегшення травлення і кровообігу. 20 медсестер і 20 спеціалістів спостерігали за нею впродовж 24 годин на добу.

29 березня 1988 року почалися передпологові потуги. Це сталося на 32-му тижні вагітності, на 8 тижнів раніше строку. Повідомили батькам, який працював будівельним робітником, і він приїхав у госпіталь, щоб побачити народження дитини (операцію проводили кесаревим розтином). Немовля важило 3,5 фунта і подавало гучний здоровий голос.

Великобританія.
З газети «Совершенно секретно».

Міжвузівський науково-виробничий центр технічної творчості разом з малим підприємством «АЛЬТАІР» створили БІРЖУ СТУДЕНТСЬКОЇ ПРАЦІ. Студенти з усіх спеціальностей, які бажають потрудитись у час, вільний від занять, можуть звернутись у Міжвузцентр: (кімната 0156) або у комітет комсомолу (кімната 209).

Редактор
І. ВОЛОШЕНЮК.